higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

EDUSORG DIDAKTIEK TEORIE EN PRAKTYK N4

16 NOVEMBER 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1	1.1.1	Waar		
	1.1.2	Onwaar		
	1.1.3	Waar		
	1.1.4	Waar		
	1.1.5	Onwaar		
	1.1.6	Onwaar		
	1.1.7	Waar		
	1.1.8	Onwaar		
	1.1.9	Onwaar		
	1.1.10	Waar		
			(10 × 2)	(20)
1.2	1.2.1	vertroulik		
	1.2.2	ekspressiewe taal		
	1.2.3	fynmotoriese spiere		
	1.2.4	allenheid (solitary)		
	1.2.5	ruimtelike (spatial) oriëntering		
	1.2.6	mylpaal		
	1.2.7	xilofoon		
	1.2.8	auditiewe persepsie		
	1.2.9	persoonlike detail		
	1.2.10	projektiel		
			(10 × 2)	(20)
1.3	1.3.1	C		
	1.3.2	A		
	1.3.3	B		
	1.3.4	B		
	1.3.5	A		
			(5 × 2)	(10)
				[50]

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B

VRAAG 2

2.1 2.1.1

- Veiligheid
- Gesondheid
- Gemak
- Kindergrootte ruimte
- Buigsaamheid (Flexibility)
- Moedig beweging aan
- Fasiliteer keuse
- Aangenaamheid (Pleasantness)
- Gerief (Enige 6 × 1) (6)

2.1.2

- Genoegsame stoorplek is belangrik.
- Toerusting moet naby aan waar dit gebruik gaan word gebêre word.
- Gevaarlike en waardevolle toerusting moet buite bereik gebêre word.
- Boeke moet veilig gebêre word.
- Blokke moet op oop rakke naby die blokkieshoekie gebêre word.
- Daar moet genoeg bêreplek in die fantasiehoekie wees.
- Alle kunsmateriaal moet naby die kunsarea gebêre word, buite die bereik van babas.
- Daar moet ‘n rak vir nat skilderye wees.
- Daar moet lae rakke naby die vloer en ‘n tafel wees vir opvoedkundige speelgoed.
- Daar moet oop rakke wees om beddens, matrasse en binnens- en buitenhuise toerusting te bêre.
- Ruimtebesparende bêre-toerusting sluit ingeboude kartonne, onderbed-kartonne, venstersitplekbokse, laaikaste, wasbaar en op wiele, in.
- ‘n Babakas (compactum) wat spesiaal vir babas ontwerp is, kan gebruik word.
- Die doekomruilarea moet by elmbooghoogte wees.
- Daar moet bêreplek vir persoonlike besittings wees.
- Rakke moenie kan omval nie.
- Alle skoonmaakmateriale moet buite die bereik van kinders gebêre word.

(Enige 6 × 1) (6)

2.2 2.2.1

- Dit is die aksie of proses van ontdek of ontdek te word. Kinders vind interessante dinge uit deur met speelgoed of apparaat te speel. Die eduversorger moet aktiwiteite waar kinders per ongeluk dinge kan ontdek beplan.
- Babas is natuurlik nuuskierig en wil aanraak, proe en voel. Deur dit te doen ontdek hulle eienskappe van ‘n voorwerp. Ontdekkingsaktiwiteite laat kinders met hul omgewing interact. Hulle leer oor die wêreld om hulle deur hul sintuie. (Any 1 × 3) (3)

2.2.2
- Ouers moet in kennis gestel word van die belang van ontdekkingspel.
- Die eduversorger kan plakkate opplak om ouers te onderrig.
- As ouers ingelig is sal hulle waarskynlik wil help.
- Ouers kan afvalmateriale skenk.
- Ouers moet aangemoedig word om kinders nuwe dinge te laat ervaar.
- Ouers kan kleefband (sticky tape) aan kinders se vingers plak (ongewone tekstuur).
- Potte en panne kan as dromme gebruik word.
- Vul klein gebruikte botteltjies met verskillende goed soos boontjies en rys (sensoriese bottels).
- Gebruik 'n sif om goed te sif. (Enige 4 × 1) (4)

2.2.3
- Ontdekkingsaktiwiteite of speelsessies kan op enige plek en ter enige tyd aangebied word.
- Supervisie is belangrik.
- Daar moet 'n tafel, hoekie of aktiwiteit wees wat ontdekking aanmoedig.
- Die tafel moet laag genoeg wees dat die kinders kan sien.
- 'n Ondekkingsboks kan gebruik word.
- Onthou dat kinders deur hul sintuie leer.
- Binnenshuis kan dit op 'n stil mat plaasvind..
- Buitenshuis kan dit morsspel wees.
- Die tuin kan gebruik word. (Enige 2 × 2) (4)

.

2.2.4
- Die gevoe van water wat spat (louwarm en koud)
- Stekelrige gras
- Die gevoel van room op die vel
- Sand
- Rubber
- Skuimrubber
- Plastiek
- Warm/koud
- Glad/grof (stene, hout, wol, pels, haarkrullers)
- Taai (jellie of verf) (Enige 6 × 1) (6)

2.3
- Kwaliteit
- Veiligheid
- Die kind se ontwikkelingsvlakl
- Die kind se ouderdom
- Veelsydig en aanpasbaar
- Aantreklikheid
- Ruimte
- Vergelykende pryse (comparable) (8)

Kopiereg voorbehou

2.4
- Meer kinders – leer by mekaar
- Jonger kinders blootgestel aan ouer kinders se speelgoed – leer vinniger
- Te veel kinders, nie genoeg speelgoed nie – kinders nie blootgestel aan leergeleenthede nie
- Ouers het nie genoeg tyd om saam met jong kinders te spandeer nie.

(Enige 2 × 2) (4)

2.5
- Babas kan kostuums dra, maar hulle is te klein vir skynspel (to pretend play).
- Ouer babas geniet dit om mooi aan te trek (dressing up) want hulle besef dat dit aandag trek.
- Later begin hulle mense namaak ssos ‘n seuntjie wat speel hy is ‘n pa wat gaan werk of ‘n dogtertjie wat speel dat sy ‘n koek bak.
- Wanneer kinders grootword (mature), ontwikkel dinkvaardighede en hulle begin voorwerpe gebruik as deel van hul fantasiespel, soos ‘n haarborsel wat ‘n mikrofoon word of ‘n blok wat ‘n vliegtuig word. (Enige 3 × 2) (6)

2.6
- Ongekontroleerde krabbel
- Gekontroleerde krabbel
- Benoemde krabbel (3)

[50]

VRAAG 3

3.1 3.1.1 Observering verwys na die praktyk om kinders dop te hou gedurende hul normale daaglikse aktiwiteite om hul vordering of uitdagings wat hul mag ondervind te assesseer. Dit verg deeglike en ingeligte oorweging van die kind in aksie. Observering beteken om te kyk vir ‘n spesifieke rede, om kennis te neem, om aandagtig dop te hou en om op een spesifieke aspek van ‘n kind fokus. Die Eduversorger moet aandagtig kennis neem van wat met die kinders om haar gebeur. Ongeskrewe notas (Mental notes) en videos kan gebruik word. (Enige 3 × 1) (3)

3.1.2
- Drink die baba genoegsame vloeistowwe?
- Voer hy/sy homself met ‘n lepel?
- Drink hy/sy uit ‘n koppie?
- Is daar enige proboleme met urinering?
- Maak hy/sy geluide en woorde na?
- Genieet hy/sy liedjies en musiek?
- Kan hy/sy kruip?
- Kan hy/sy staan sonder hulp?
- Loop hy/sy op sy eie? (Enige 4 × 1) (4)

3.2
- Groet die ouers en laat hulle tuis voel.
- Kies ‘n tyd wat die ouers sal pas en wees betyds (punctual).
- Moenie ouers intimideer nie.
- Weerhou jouself van die gebruik van tegniese terme.
- Verduidelik wat die doel is om hul kind se ontwikkeling te bespreek.
- Wees goed voorbereid.
- Die vergadering moet positief wees.
- Wanneer daar probleme is, gee raad.
- Verwys na ‘n spesialis indien nodig.
- Die vergadering moet informeel wees, maar professioneel.
- Wees eerlik, maar hou hul gevoelens in gedagte.
- Toon bewys van hul kind se werk.
- Gee ouers die geleentheid om vrae te vra.
- Eindig altyd positief en bedank hulle. (Enige 6 × 1) (6)

3.3
- Eenvoudige prente
- Taal opp die vlak van die kind
- Dik kartonbladsye, skuimrubber, lap of plastiek
- Kleurvolle prente
- Prente wat ‘n storie vertel.
- Sterk gebind.
- Teks en prente wat dieselfde feite in het
- Skryf in graad 1 lettersoort (font)
- Herhaling
- Onderwerpe sluit bekende dinge in
- Rym
- Op die ontwikkelingsvlak van die kind (Enige 5 × 1) (5)

3.4
- Gebruik ‘n templaat om die geskrewe beplanning te voltooi.
- Gebruik ‘n swart of blou pen en skryf duidelik en netjies.
- Beplanning kan getik word en op die rekenaar gebêre word.
- Vul al die nodige inligting in.
- Gebruik sleutelwoorde.
- Beplanning moet vir latere verwysing gedoen word.
- Beplanning moet toeganklik wees.
- Beplanning moet twee weke vooruit gedoen word.
- Twee soorte beplanning, naamlik daagliks en weekliks, moet gedoen word.
- Beplanning moet gebruikersvriendelik wees. (Enige 4 × 2) (8)

Kopiereg voorbehou

3.5 Fisiese aktiwiteit (Enige relevante antwoord)

Algemene inligting: • Soort les – fisies-aktiewe spel✓ • Tema – enige✓ • Ouderdom van kinders – 6–12 maande✓ • Datum van aktiwiteit – enige✓ • Aantal kinders – 1 or 2✓ • Duur – 5 min✓ (6 × 1)			(6)
Inleiding – Doelstelling	**Aktiwiteit**	**Apparaat**	
Trek aandag	Aksielied	Stem (3 × 2)	(6)
Hoofaktiwiteit/ – Doelstelling	**Aktiwiteit**	**Apparaat**	
	• Vloertyd – kruip • Trek baba op, moedig loopbeweging aan • Rol 'n bal, moedig aan om terug te gooi of te skop • Stewige stootspeelgoed vir hulp met loop • Moedig aan om twee voorwerpe vas te hou • Gryp klein voorwerpe tussen die vinger en duim • Los voorwerpe met 'n doel	Bal Stootspeelgoed (3 × 2)	(6)
Gevolgtrekking – Doelstelling	**Aktiwiteit**	**Apparaat**	
Kalmeer die baba	Sing wiegeliedjie	Geen (3 × 2)	(6)
Evaluering:			

[50]

VRAAG 4

4.1 4.1.1

- Kinders kan uitdrukking gee aan hul kreatiewe idees.
- Daar is min reëls, dus kan kinders nie regtig foute maak nie.
- Daar is geen reg of verkeerd nie. (oop-media).
- Morsspel verwys na verf, krabbel, skeur en plak, deeg, modder, water.
- Kinders vryf, swiesj, plas en skep met hul hande. (Enige 1 × 2) (2)

4.1.2

- Fisies: Ontwikkel fyn-motoriese spiere, fyn-motoriese vaardighede en oog-hand koördinasie. Groot bewegings sal groot-motoriese spiere ontwikkel.
- Sosiaal: Babas neem saam met hul eduversorger deel. Wanneer hulle ouer is, is dit veilig om deel te wees van ‘n kreatiewe groep. Hulle leer om te deel, beute te maak en te wag.
- Emosioneel: Hulle leer om emosies op ‘n aanvaarbere wyse uit te druk. Daar is trots en aanvaarding as mens ‘n baba prys. Dit ontwikkel konsentrasievermoë.
- Intellektueel: Hul dinkvaardighede ontwikkel, die begin van wiskundige vermoëns soos vorm, grootte en volume. Hul probleemoplossingvaardighede ontwikkel, by voorbeeld hoe om ‘n kryt vas te hou. Hul leer hoe verskillende dinge lyk, voel. Ruik en smaak, teksture, oorsaak en gevolg. Morsspel is kreatief (oop-media).
- Taal: Hul leer nuwe woordeskat. (Enige 4 × 2) (8)

4.1.3

- Verskaf ‘n verskeidenheid aktiwiteite
- Beplan ten minste een aktiwiteit per dag waaraan al die babas kan deelneem
- Moenie babas forseer om aan morsspel deel te neem nie
- Lei nuwe aktiwiteite en teksture geleidelik in
- Observeer hoe babas op seker media reageer
- Neem hul fynmotoriese ontwikkeling en ouderdom in ag wanneer beplan word
- Benoem alles met die korrekte name omdat reseptiewe taal voor ekspressiewe taal ontwikkel
- Hou ouderdomsgepaste kontrolelyste om fynmotoriese ontwikkeling en vaardighede te toon
- Maak seker dat babas beskermende klere dra
- Moenie babas leer hoe om te teken nie – hulle moet rondspeel en spierkontrole oefen
- Maak ‘n lap klam om skoon te maak
- Daar moet ‘n spesifieke bêreplek wees vir morsspel
- Volg ‘n roetine om ‘n sekere aktiwiteit op te stel
- Lei primêre kleure in voor sekondêre kleure
- Sit kryte in dieselfde kleur houer (Enige 6 × 1) (6)

4.1.4

- Voeg geurige olie/kakao by vir die reuk.
- Voeg lavenderstukkis by vir ‘n ander gevoel.
- voeg blinkers (glitter) by om anders te lyk. (3)

4.2 4.2.1
- Speelarea
- Ratel- (Rattle) area
- Uitreikingsarea
- Sensoriese area
- Manipuleringsarea
- Interaktiewe speletjiesarea
- Veilige area
- Baba-speelarea
- Kombuisarea
- Aktiewe area
- Wegkruiparea
- Oefenmat (Enige 5 × 1) (5)

4.2.2
- Dit help die peuters (toddlers) om te eksploreer, ontdek en leer van hul omgewing.
- Dit maak dit vir die versorger moontllik om met ‘n paar babas in een area te speel terwl hulle iets het om te doen.
- Dit help babas om te begin leer dat sekere soorte aktiwiteite en speelgoed in skere areas hoort. Hul geheue ontwikkel. Hulle kan onderskei tussen sekere aktiwiteite in sommige en ooreenkomste in ander.
- Dit help die versorger om die kamer netjies te hou.
- Dit maak dit interessanter en gee ‘n gevoel van orde.

(4 × 2) (8)

4.3 4.3.1 Rooi + blou
4.3.2 Geel + rooi
4.3.3 Geel + blou

(3 × 2) (6)

4.4 4.4.1
- Ontwikkel fyn-motoriese vaardighede
- Bevorder oog-handkoördinasie
- Beteken dat kinders hul kreatiewe behoefte bevredig
- Word bewus van tekstuur, vorm, patrone en
- Verbeter skêrvaardighede (Enige 4 × 2) (8)

4.4.2
- Plastieksakstroke
- Wol
- Tou
- Gare
- Papierstroke
- Blare/Stokke
- Lint
- Materiaalstroke
- Haarnaals/Stomp dik naald (Enige 4 × 1) (4)

[50]

TOTAAL AFDELING B: 150
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou